

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (SOCIOLOGY)
EXAMINATION: DECEMBER – 2025

THIRD SEMESTER

Subject: Social Stratification (SOCMJE-302)

Date: 09/12/2025

Total marks: 60

Time: 2.00 pm to 4.30 pm

- Instructions:** 1) Attempt all Questions as per the Instructions.
2) Figures to the right indicate full marks.
3) Answer should be precise and to the point.

- Q. 1) Answer any TWO of the following questions in 500 words. (2X15 marks) (30)**
1. Discuss the major bases of social stratification with suitable examples.
 2. Examine the changing nature of caste and class in contemporary Indian society.
 3. What is meant by theoretical perspectives on social stratification? Discuss any one briefly.
- Q. 2) Answer any TWO of the following questions in 300 words. (2X10 marks) (20)**
1. Explain how gender operates as a form of stratification.
 2. Describe the relationship between ethnicity, race, and inequality.
 3. Discuss the concept of social mobility and factors affecting it.
- Q. 3) Answer any TWO of the following questions in 100 words. (2X5 marks) (10)**
- a. Write a note on Reservation and social justice
 - b. State Feminist critique of stratification
 - c. What is Caste and Varna?

मराठी रूपांतर

- सूचना :** १) दिलेल्या सूचनेनुसार सर्व प्रश्नांची उत्तरे लिहा.
२) उजवीकडील तक्त्यातील आकडे पूर्ण गुण दर्शवितात.
३) उत्तरे अचूक आणि मुद्देसुद असावे.

- प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे ५०० शब्दांमध्ये लिहा. (२ X १५) (३०)**
१. सामाजिक स्तरीकरणाचे मुख्य आधार कोणते आहेत, उदाहरणांसह स्पष्ट करा.
 २. आधुनिक भारतीय समाजात जात आणि वर्गाच्या बदलत्या स्वरूपाचे परीक्षण करा.
 ३. सामाजिक स्तरीकरणावरील सैद्धांतिक दृष्टिकोन म्हणजे काय? कोणत्याही एका दृष्टिकोनाचे संक्षिप्त स्पष्टीकरण करा.
- प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे ३०० शब्दात लिहा. (२ X १०) (२०)**
१. लिंगभाव हा स्तरीकरणाचा प्रकार कसा आहे, स्पष्ट करा.
 २. वांशिकता, वंश आणि विषमता यांचा परस्पर संबंध स्पष्ट करा.
 ३. सामाजिक गतिशीलता या संकल्पनेचे अर्थ आणि परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.
- प्र. ३) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे १०० शब्दात लिहा. (२ X ०५) (१०)**
- अ) आरक्षण आणि सामाजिक न्याय यावर टीप लिहा
 - ब) स्त्रीवादी टीका आणि स्तरीकरण स्पष्ट करा
 - क) जात आणि वर्ण म्हणजे काय?